

Lietuvos ornitologų draugijos 2025 metų veikla

2026 m. kovo 28 d., Kaunas

Pristatymas LOD narių visuotiniam susirinkimui

R. Jakšionuotė

L. Raudonikis, J. Karlonienė, D. Chmelevskienė

LOD 2025 m. veiklos kryptys

SAUGOME

paukščius ir jų buveines

TIRIAME

paukščius, jų būklę ir pokyčius

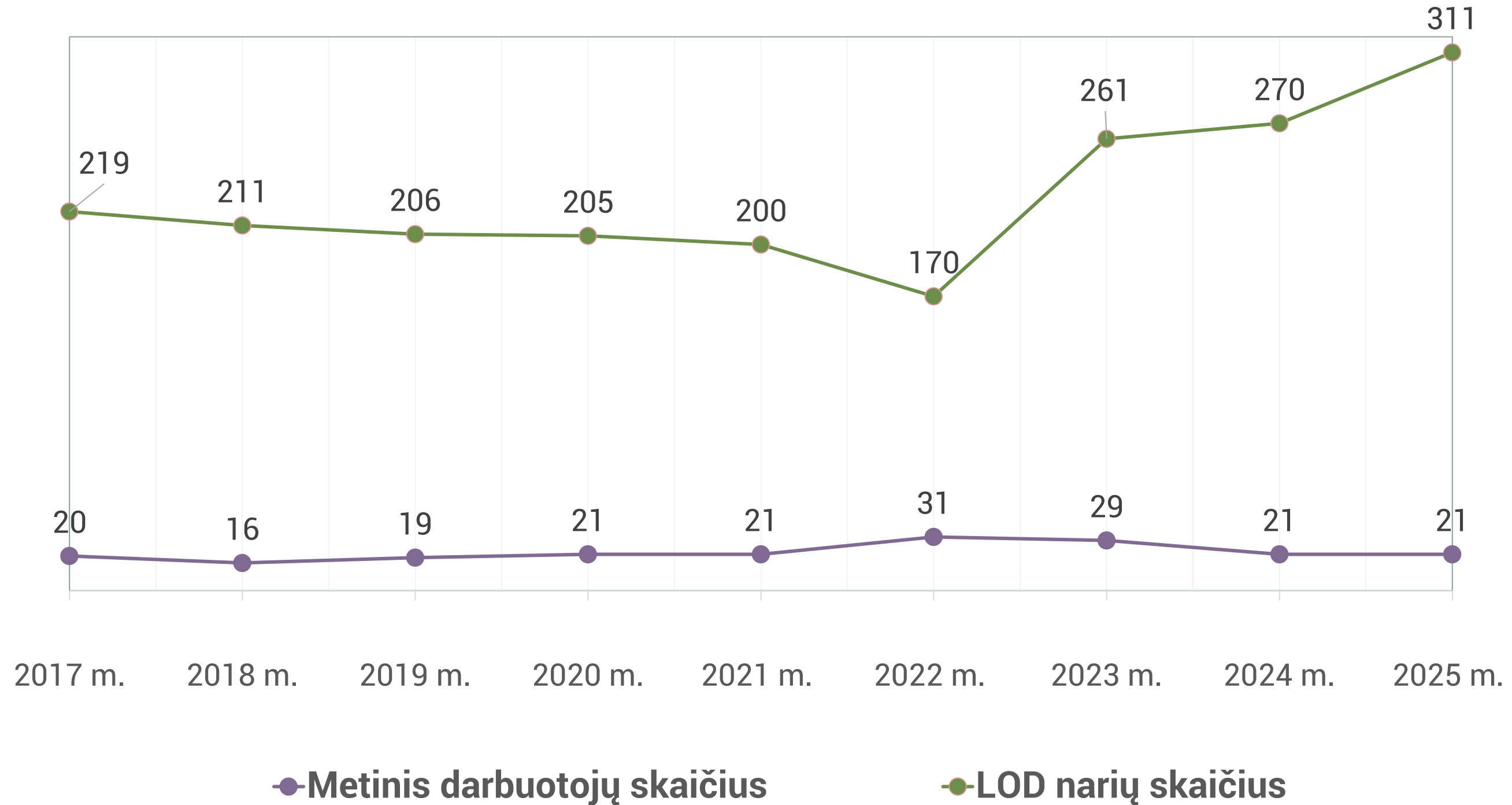
ATSTOVAUJAME

paukščių apsaugai ir jų buveinių
sprendimų priėmimo procesuose

TELKIAME

bendruomenę ir visuomenę per
veiklas ir stebėjimus

LOD augimas: organizacija ir bendruomenė

2025 m. pagrindiniai projektai, leidžiantys LOD kurti poveikį

LIFE Terns – mažųjų ir upinių žuvėdrų apsauga

LWfG LIFE Climate – mažosios žąsies svarbiausios teritorijos

LIFE Farms for Birds – šlapių pievų, grietlės ir tilvikų apsauga

Europinio žalvarnio apsaugos projektas – lizdavietės ir populiacijos stiprinimas

Paukščių indikatoriniai tyrimai – duomenys sprendimams

SAUGOME

paukščius ir jų buveines

Projektai, per kuriuos veikiame

LIFE Terns; LWfG LIFE Climate; LIFE Farms for Birds; UNCATCH; „Europinio žalvarnio apsaugos“

Tvarkome ir atkuriamo buveines

Krivėnų sala, Kretuono, Niedaus ir Veisiejų ežerų salos;

Šlapios pievos įvairiose šalies vietose, vandens režimo atkūrimas Aukštaitijos NP.

Įgyvendiname rūšių apsaugos priemones

įrengiame perimvietes ir taikome apsaugos priemones žalvarniams, didiesiems dančiasnapiams, uralinėms pelėdoms, kukučiams ir kitiems uoksiniams paukščiams, juodiesiems gandrums, mažiesiems ereliams rėksniams, žuvininkams.

Formuojame apsaugos kryptis ir prioritetus

PAST apsaugos tikslai;

apsaugos ir veiksmų planai;

2025 metų paukštis – raudonkojis tulikas.

SAUGOME

paukščius ir jų buveines

D. Račkauskaitė suotr.

Kaupiame ir sisteminame duomenis

Duomenys apie saugomas rūšis suvesti į SRIS.

Rengiame ir inicijuojame projektus

Parengta LIFE paraiška (su VMU) juodojo gandro apsaugai;

Pradėtas tarptautinės paraiškos rengimas rudagalvės anties apsaugai Vidurio Europoje.

Formuojame apsaugos pagrindą

Parengti 4 rūšių apsaugos planai;

6 upinės ir mažosios žuvėdros veiksmų planai;

2 gamtotvarkos planai (Vasaknų ir Novaraisčio PAST).

Įgyvendiname praktines apsaugos priemones

6 metus kartu su upeivių klubu keliami inkilai didžiajam dančiasnapiui;

2025 m. – 10 inkilų, iš viso >100 daugiau nei 10 upių.

TIRIAME

paukščius, jų būklę ir pokyčius

Vykdome ilgalaikę stebėseną

žemės ūkio naudmenų, miškų ir miesto įprastų paukščių, žiemojančių vandens paukščių gausos pokyčius, fenologinius ir retų rūšių stebėjimus.

Tiriame tikslines rūšis

pievų tilvikų ir kitas saugomas rūšis LIFE Farms for Birds teritorijose;
mažąsias žąsis LWfG LIFE Climate teritorijose;
Europinius žalvarnius.

Renkame ir analizuojame duomenis

vėjo elektrinių poveikio paukščiams;
paukščių žūčių po elektros oro linijomis ir dėl atsitrenkimų į stiklus;
apie ilgalaikes paukščių populiacijų kaitos tendencijas;
ir kaip juos galime panaudoti jų apsaugos sprendimams.

Tyrimai 2025 m. davė aiškius signalus

–**50 %**, tiek nuo 2000 m. sumažėjo įprastų kaimo kraštovaizdžio paukščių populiacijos.

LIFE Farms for Birds atkurtose šlapiose pievose jau II-III-iaisiais metais fiksuotos perinčios tikslinės rūšys: griežlė; stulgys; raudonkojis tulikas; paprastasis griciukas; gaidukas.

~100 individų Europoje, mažosios žąsies populiacija stabilizavosi, nors ir išlieka kritinė, tačiau GPS sekimas nustatė svarbiausias migracijos buveines ir leido nukreipti jų būklės atkūrimo darbus.

Europinio žalvarnio Lietuvoje likusios tik 8 perinčios poros, tačiau pavyko sustabdyti nykimą. 2025 m. prižiūrėti ir įrengti 156 inkilai jų perėjimui.

ATSTOVAUJAME

paukščių apsaugai sprendimų priėmimo procesuose

Formuojame sprendimus Lietuvoje

dalyvaujame AM ir ŽŪM darbo grupėse;
teikiame rekomendacijas dėl saugomų teritorijų, miškų
ir vėjo energetikos.

Giname paukščių interesą sudėtinguose sprendimuose

nepritariame VEJ poveikio kriterijų silpninimui;
kėlėme paukščių žūčių (elektros OL tinklai, pastatų
stiklai) problematiką.

Dirbame su institucijomis ir verslu

konsultacijos ir duomenų teikimas saugomų teritorijų
direkcijoms, VSTT, AM, ŽŪM;
bendradarbiavimas su „Ignitis“ ir ESO mažinant oro
linijų poveikį paukščiams;
bendradarbiaujame su politikais, siekiant sumažinti
žūčių skaičių dėl susidūrimų su stiklais, VEJ, žvejų
tinkluose.

Nuotr.: <https://ignitisrenewables.com/lt>

LOD balsas girdėtas ir tarptautiniu lygiu

Vykdomi tarptautiniai projektai ir partnerystės

LIFE LWfG Climate – 8 partneriai, 5 šalys;

LIFE Farms for Birds – tarptautinis bendradarbiavimas su kitais projektais ir ūkininkavimo praktikų mainai.

Atstovavome Lietuvai Europos ekspertiniu lygmeniu

EK NADEG ekspertų grupė;

BirdLife Europe Komunikacijos, NCTF ir MTF darbo grupės;
pozicijos su BirdLife International ir kitomis tarptautinėmis NVO.

LOD patirtis pristatyta tarptautiniu mastu

EBCC konferencijoje Rygoje;

EUROPARC 2025 Lietuvoje;

tarptautiniame seminare apie gėlavandenių ekosistemų atkūrimą.

Dirbome tarptautiniuose tinkluose ir partnerystėse

RSPB–BirdLife susitikimas;

pasaulinė ekosistemų paslaugų konferencija (Australija);

Su BirdLife Europe ir OTOP-BirdLife Poland pelkių atkūrimo klausimais;

Su Prahos universiteto ir PL, HU, DE atstovais planuojant tarptautinį rudgalvės anties apsaugos projektą.

TELKIAME

bendruomenę ir visuomenę per veiklas ir stebėjimus

Auganti bendruomenė

270 → 311 narių

Veiklos, kurios įtraukia

„Ornimokykla“ (bendradarbiaujant su UAB „Ornitostogos“), „Paukščių palydos“, paukščių stebėtojų ralis „Kuršių marios“, „Žalia varna“, Kalėdinis stebėjimo maratonas, ekskursijos, paskaitos, edukacijos, talkos

Savanorystė ir iniciatyvos

lesinimas žiemą, lizdaviečių tvarkymas, „Paukščiai prie mano namų“, Metų paukščio akcija

Kur fiksuojame stebėjimus

LOD portalas, fenologija, LOFK, Klubas 250

Kaip dalinamės žiniomis ir stipriname bendruomenę

LOD svetainė, žurnalas „Paukščiai“, naujienlaiškis, tinklalaidė „Sparnuoti pokalbiai“

LOD bendruomenė – auganti ir aktyvi

311 narių bendruomenė Lietuvoje

„Paukščių palydos“ – Lietuva tarp aktyviausių Europoje

223 362 suskaičiuoti paukščiai

Renginiai, akcijos, veiklos pritraukia tūkstančius žmonių

42 renginiai, akcijos ir veiklos, tūkstančiai dalyvių visoje Lietuvoje

Skaitmeniniai kanalai plečia pasiekiamumą

>9000 sekėjų; >66 000 grupėje; >600 YouTube

LOD telkia aktyvią paukščių stebėtojų bendruomenę visoje Lietuvoje

V. Puidokauotr.

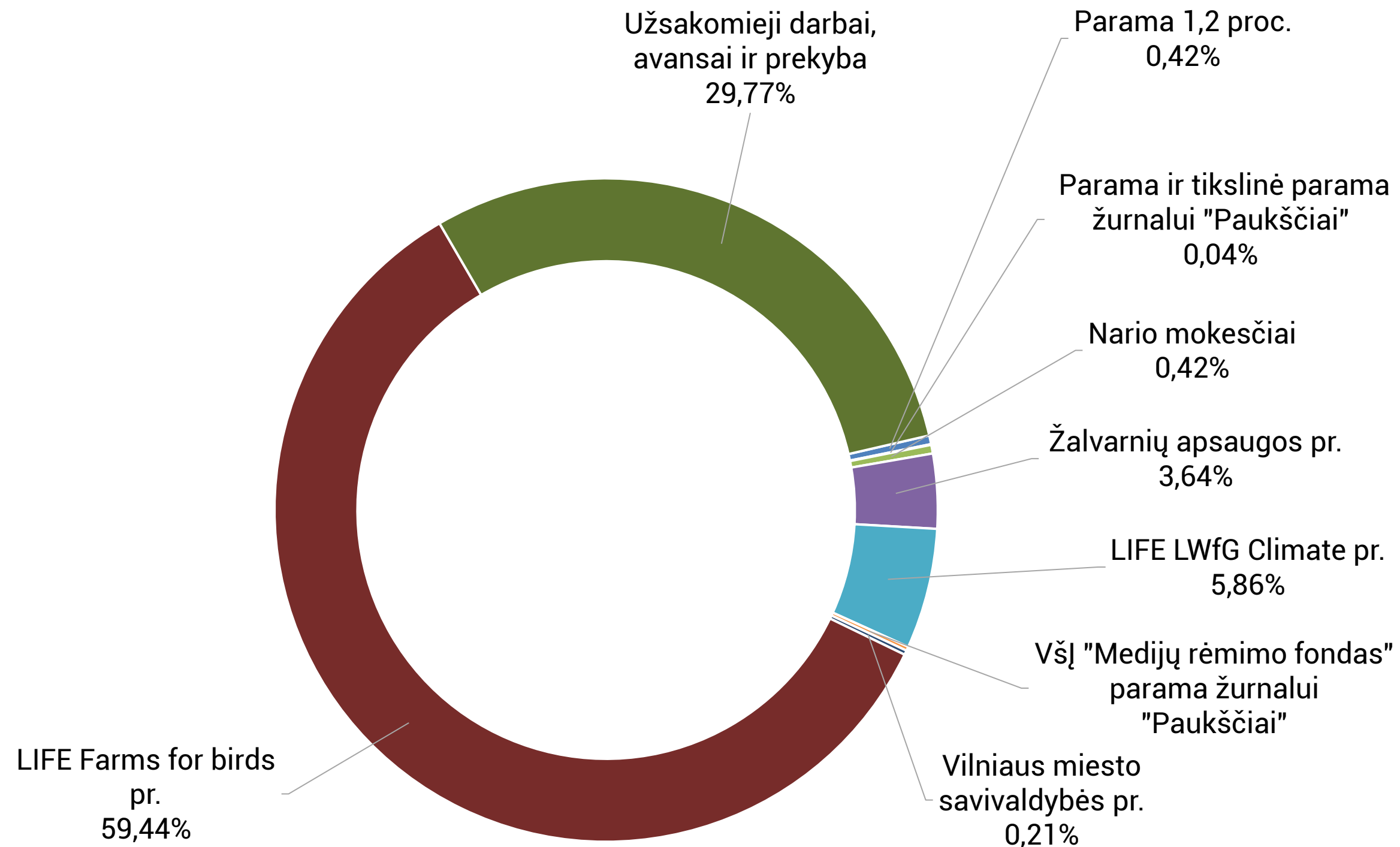

D. Račkauskaitė suotr.

2025 M. FINANSINIAI DUOMENYS

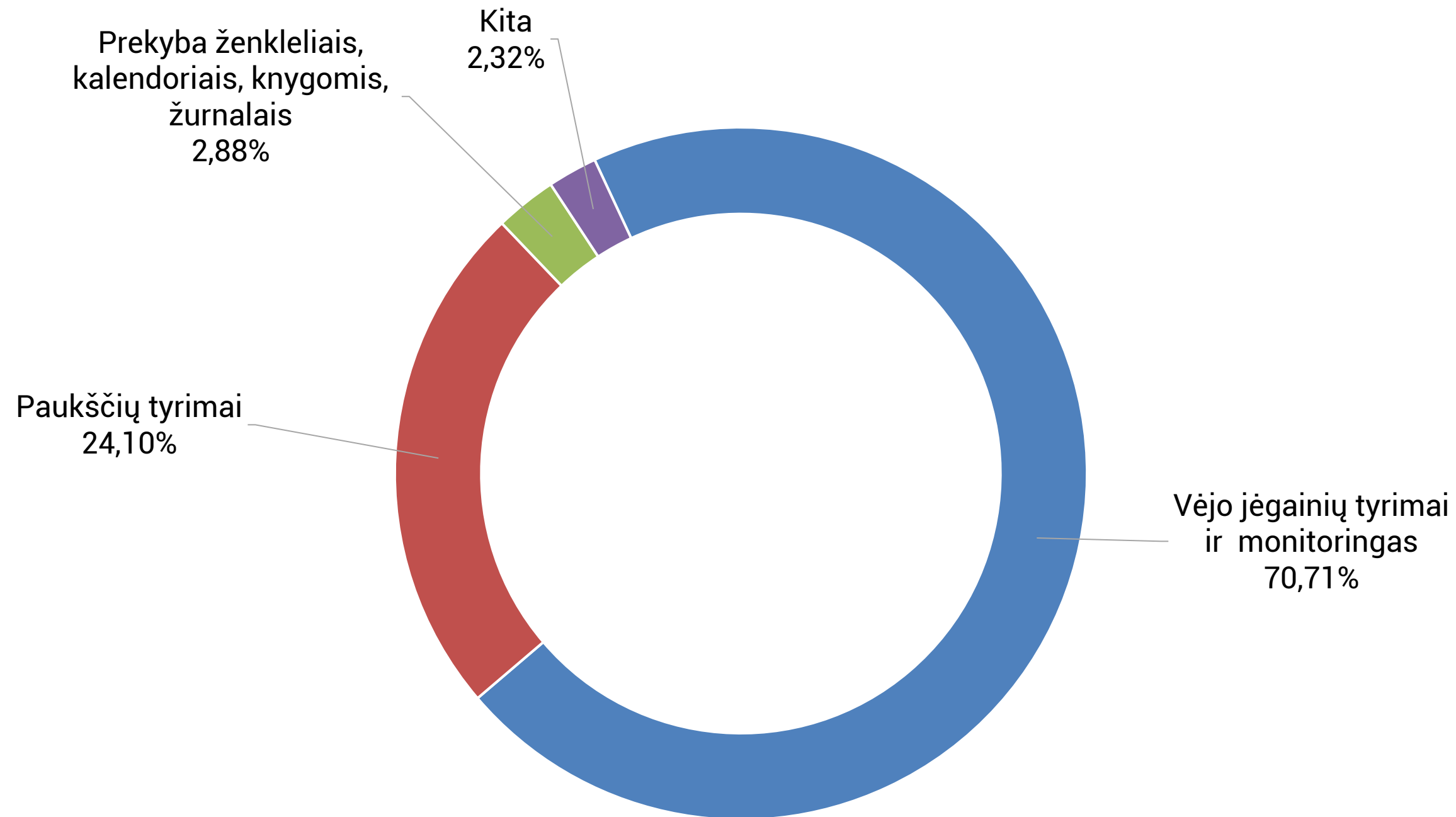
GAUTOS LĖŠOS 2025 M. PAGAL FINANSAVIMO ŠALTINIUS, 2,09 mln. EUR

LOD veikla vykdoma nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, didžiąją dalį finansavimo sudaro projektinės lėšos.

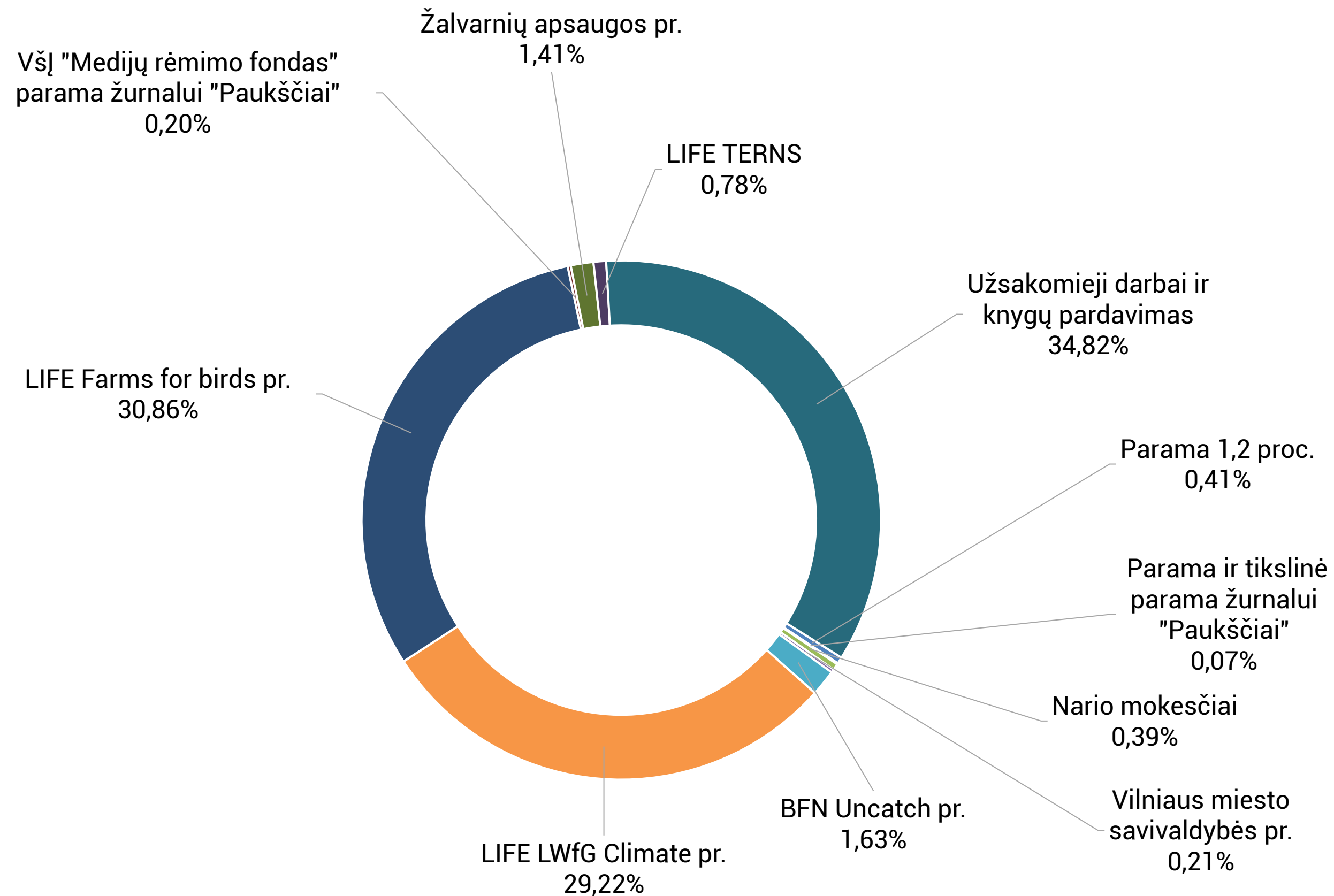

LOD VEIKLOS PAJAMOS 2025 M., 0,57 mln. EUR

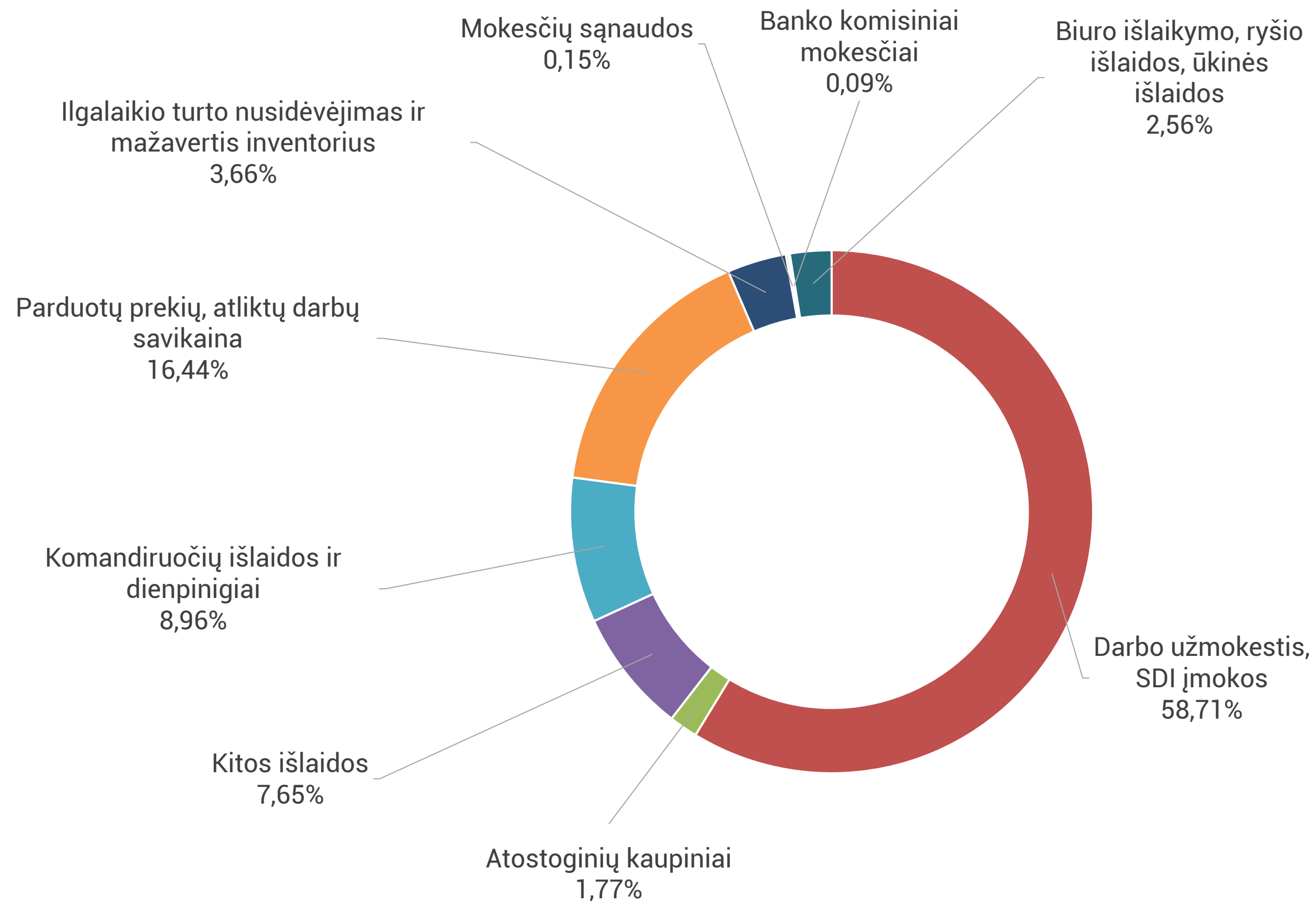
(užsakomieji darbai ir prekyba)

IŠLAIDOS PAGAL FINANSAVIMO ŠALTINIUS, 2,1 mln. EUR

IŠLAIDOS PAGAL KATEGORIJAS, 0,66 mln. EUR

**LOD veikla – tai realūs
pokyčiai gamtoje**

**Ačiū LOD nariams,
savanoriams, partneriams
ir rėmėjams!**

